

PRESSITEADE nr 46/26

Luxembourg, 24. märts 2026

Euroopa Kohtu otsus kohtuasjas C-767/23 | [Remling]¹

Viimase astmena asja lahendav riigisisene kohus peab alati põhjendama oma keeldumist esitada Euroopa Kohtule eelotsuse küsimus

Isegi juhul, kui sellisel kohtul on õigus esitada kaebuse rahuldamata jätmise korral kokkuvõtlik põhjendus, peab ta igal juhul esitama spetsiifiliselt ja konkreetselt põhjused, miks tuleb kohaldada mõnda eelotsuse taotlemise kohustuse eranditest

Kõnealuses asjas pidi Euroopa Kohus otsustama, kas liidu õigusega on kooskõlas Madalmaade õiguses kõrgeimale kohtule antud võimalus jätta apellatsioonkaebus rahuldamata üksnes kokkuvõtliku põhjenduse alusel. Sellise õigusakti eesmärk oli korra kohase õigusemõistmise huvides lühendada kohtumenetluste kestust ja võimaldada sellel kohtul pühendada rohkem aega olulistele kohtuasjadele. Olles rõhutanud eelotsusemenetluse keskset rolli üldiselt ja eelotsuse taotlemise kohustuse olulist rolli konkreetselt liidu kohtusüsteemis, tuletas Euroopa Kohus meelde, et kõrgeimal kohtul on eelotsuse taotlemise kohustus, millest ta saab vabastada ainult kolmel juhul: kui tõstatatud liidu õiguse küsimus ei ole asjakohane, kui Euroopa Kohus on asjaomast liidu õigusnormi juba tõlgendanud või kui see tõlgendus on ilmselge, mistõttu puudub igasugune põhjendatud kahtlus. Kui kõrgeim kohus leiab, et ta on ühes neist kolmest olukorrast, peab ta Euroopa Kohtu poole pöördumisest keeldumist põhjendama, esitades igal juhul spetsiifiliselt ja konkreetselt põhjused, miks tema hinnangul ei ole vaja Euroopa Kohtule küsimusi esitada. Selline kohus võib sellega seoses üle võtta põhjendused, millest madalama astme kohus asjaomases vaidluses lähtus, tingimusel et viimane on selgitanud, miks kohtuasi kuulub mõne eespool nimetatud kolme olukorra alla.

Maroko kodanik, kelle abikaasa ja lapsed elavad Madalmaades ja on Madalmaade kodakondsusega, esitas Madalmaades taotluse saada elamisluba, mis kehtib kogu Euroopa Liidu territooriumil. Kuna taotlus jäeti rahuldamata põhjendusega, et tal oli juba elamisluba Hispaanias, esitas ta kaebuse Haagi kohtu Utrechti kohtumajale (Madalmaad). Kuna ka see kaebus jäeti rahuldamata, esitas ta apellatsioonkaebuse Madalmaade kõrgeima halduskohtuna tegutsevale riiginõukogule. Viimane leidis, et vastus Maroko kodaniku tõstatatud liidu õiguse tõlgendamise küsimusele ilmneb selgelt Euroopa Kohtu praktikast. Seetõttu ei ole tal kohustust taotleda eelotsust ning ta võib vaidluse lahendada, põhjendades oma otsust kokkuvõtlikult.

Õigus kasutada kokkuvõtlikku põhjendust on ette nähtud riigisiseses välismaalaste seaduses. See väljendab tasakaalu, mille Madalmaade seadusandja tahtis saavutada soovi muuta üldiseks võimalus esitada apellatsioonkaebus kõigis välismaalaste õigusi puudutavates kohtuasjades ja vajaduse vahel võimaldada kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu keskenduda oma analüüsis küsimustele, millele tuleb vastata õiguse ühtsuse, õiguse edasiarendamise või üldiselt kohtuliku kaitse huvides.

Selles kontekstis otsustas kõrgeima halduskohtuna tegutsev riiginõukogu, kes kaalub, kas ta peab üksikasjalikult põhjendama, miks ta ei loe end kohustatuks eelotsust taotlema, pöörduda Euroopa Kohtu poole.

Euroopa Kohus tuletas oma otsuses kõigepealt meelde, et liikmesriikide kohtutel, kelle otsuste peale ei saa edasi kaevata, on eelotsuse taotlemise kohustus, millega kaasneb siiski kolm erandit (tõstatatud liidu õiguse küsimus ei ole asjakohane; esineb Euroopa Kohtu lahend, milles on asjaomast liidu õigusnormi juba tõlgendatud, või tegemist on *acte clair*'iga)².

Seetõttu, võttes arvesse **eelotsusemenetluse põhjanevat rolli liidu õiguskorras**, kui niisugune kohus otsustab neist eranditest mõne alusel Euroopa Kohtusse mitte pöörduda, **peab tema otsus igal juhul olema põhjendatud ning seega peavad selles spetsiifiliselt ja konkreetselt olema asjasse puutuvatest faktilistest ja õiguslikest asjaoludest lähtudes esitatud põhjused, miks mõni neist kolmest erandist on kohaldatav.**

Asjaolu, et liikmesriik lubab kohtul kasutada kokkuvõtlitku põhjendust, et tagada korrakohane õigusemõistmine, lühendades kohtumenetluste kestust, ei muuda selles suhtes midagi. Isegi sellises olukorras peab kõrgeim kohus **spetsiifiliselt ja konkreetselt selgitama, miks ta leiab, et Euroopa Kohtult eelotsuse taotlemata jätmine on põhjendatud.**

Sellega seoses võib kõrgeim kohus üle võtta põhjendused, millest madalama astme kohus asjaomases vaidluses lähtus, tingimusel et viimane on esitanud põhjused, miks ta leidis, et tõstatatud liidu õiguse küsimus ei ole asjakohane või et Euroopa Kohus on kõnealust liidu õigusnormi juba tõlgendanud või et see tõlgendus on ilmselge, mistõttu puudub igasugune põhjendatud kahtlus.

MÄRKUS: Eelotsusetaotlus võimaldab liikmesriikide kohtutel taotleda kohtuvaidluste lahendamisel Euroopa Kohtult liidu õiguse tõlgendamist või liidu õigusakti kehtivuse üle otsustamist. Euroopa Kohus ei lahenda riigisisest kohtuvaidlust. Kohtuasja lahendamine kooskõlas Euroopa Kohtu otsusega on liikmesriigi kohtu ülesanne. Euroopa Kohtu otsus on ühtlasi siduv ka teiste liikmesriikide kohtutele, kes lahendavad sarnast probleemi.

Ajakirjandusele mõeldud mitteametlik dokument, mis ei ole Euroopa Kohtule siduv.

Otsuse [terviktekst ja kokkuvõte](#), juhul kui see koostatakse, on CURIA veebisaidil alates otsuse kuulutamise päevast.

Täiendavat teavet annab Stefaan Van der Jeught, ☎ (+352) 4303 2170.

Hoiame ühendust!

¹ Kohtuasjal on väljamõeldud nimi. See ei vasta ühegi menetlusosalise tegelikule nimele.

² 6. oktoobri 1982. aasta kohtuotsus Cilfit, [283/81](#), ning 6. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus Consorzio Italian Management ja Catania Multiservizi, [C-561/19](#) (vt ka [pressiteade nr 175/21](#)).